

samed behrenği BU GELEN KÖROĞLU'DUR

çeviren: naşim hüseyinşahi resimleyen: osman kehri

8.
BASIM

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

samed behrenęi BU GELEN KÖROĞLU'DUR

çeviri: haşim hüsrevşahi resimleyen: osman kehri

raýın koordinatörü: ipek şoran
editör: ebru akkaş kuseýri
son okuma: banu güzelderen
kapak ve iç tasarım: gözde bitir
tasarım uygulama: güldal rırtıoğlu

1. basım: 1978

8. basım: 2000 adet, temmuz 2013

ISBN 978-975-07-1829-8

köroğlu u keşel hamze, samed behrengi

o can sanat yayınları ltd. şti., 1978

tüm hakları saklıdır. tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

can sanat yayınları yapım, dağıtım, ticaret ve sanayi ltd. şti.

yayıncı sertifika no: 10758

hayriye caddesi no. 2, 34430 galatasaray, istanbul

telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 faks: 252 72 33

www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

kapak baskı: azra matbaası; sertifika no: 27857

adres: litros yolu 2. matbaacılar sitesi d blok

kat: 3 no: 3/2 toprakı, zeytinburnu, istanbul

iç baskı ve cilt: ekosan matbaası; sertifika no: 19039

adres: litros yolu 2. matbaacılar sitesi

2 nf 4/8 toprakı, istanbul

Bu kitabın sahibi:

samed Behrenği

çocuk öyküleri ve masalları yazmış, masallar derlemiş,
azerbaycan türkçesiyle farsça arasında çeviriler
yapmış iranlı bir yazar. haziran 1939'da tebriz'de
doğdu. iran'ın azerbaycan kesiminde on bir yıl köy köy
dolaşarak öğretmenlik yaparken, bir yandan da tebriz
üniversitesi'nde gece derslerine girerek ingiliz dili ve
edebiyatı eğitimi gördü. halkının toplumsal, ekonomik
ve folklorik yapısını halkının içinde yaşayarak inceledi.
bu arada azerbaycan ve iran halk edebiyatından
derlemeler yaptı, masallar yazdı.

yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ, BİR VARDI BİR YOKTU,
KÜÇÜK KARA BALIK, PÜSKÜLLÜ (ÇINGIRAKLI) DEVE, SEVGİ MASALI,
ULDUZ KIZ'IN KARĞALARI, ULDUZ KIZ'IN KONUŞAN BEBEĞİ

Yıllar önce Azerbaycan'da, Köroğlu adında yiğit bir pehlivan yaşarmış. Pehlivan olmadan önce Köroğlu'nun adı Ruşen'miş. Ruşen'in babasına Ali Kişi derlerdi. Ali, Hasan Han'ın kâhyası ve atlarına bakan seyisti. At eğitiminde onun üstüne yoktu. Ali, gördüğü atın nasıl bir at olduğunu bir bakışta anlardı.

Hasan Han, çok zengin ve zalim bir handı. Onun da diğer hanlar, paşalar gibi bir sürü uşağı, ordusu vardı ve her istediğini yapardı. Adam öldürür, halkın topraklarına el koyar, köylülerden, esnaftan haraç alırdı. Özgürlük isteyen yiğitleri de yakalar, hapse atar ve işkence ederdi. Kimse ondan hoşlanmaz, ona karşı güzel duygular beslemezdi. Sadece büyük tüccarlar, çok zenginler ve eşraf ondan memnundu. Birlikte eğlenceler düzenler, yer içer, eğlenirlerdi. Kendileri için en hoş havalı yerlerde güzel ve gör-

kemli saraylar yaptırırlar, halkın nasıl yaşadığına aldırmazlardı. Halkı sadece vergi almak istediklerinde anımsarlardı.

Hasan Han ve diğer hanlar da başka, daha büyük bir hanın uşağıydı. Büyük Han onlardan haraç alır, onlara arka çıkar, onları halktan haraç almakta ve halkı soyup soğana çevirmekte serbest bırakırdı. Ama bunun bir koşulu vardı; Büyük Han'ın payını her yıl biraz artırmalıydılar.

Büyük Han'a Hünkâr derlerdi. Hünkâr, en büyük ve en zengin handı. Yüzlerce han, emir, cellat, pehlivan onun sarayında ekmek yer, bir it gibi ondan korkar ve onun emirlerini ikiletmeden yerine getirirdi. Herkes Hünkâr'ın emirlerine soru sormadan boyun eğdi.

Bir gün Hasan Han'a bir haber ulaşmış. Güya arkadaşlarından biri olan Hasan Paşa, onu görmek istemiş. Hasan Han, emir vermiş, çok şenlikli bir toplantı yapılmış ve kendi de Paşa'yı karşılamaya gitmiş.

Hasan Paşa, birkaç gün Hasan Han'ın evinde misafir kalmış. Giderken demiş ki:

"Hasan Han, duyduğuma göre senin pek güzel atların varmış."

Hasan Han, böbürlenerek:

"Bu yörede kimsenin benim atlarımla boy ölçüştürecektir yok. İstersen bir çift hediye ederim sana," demiş.

Hasan Paşa:

“Neden olmasın?” demiş.

Hasan Han, Paşa beğendiği atı seçsin diye at bakıcısına atları otlamaya götürmemesi için emir vermiş.

İhtiyar at bakıcısı Ali Kişi, sürüde çok iyi atlar olduğunu biliyordu; ama dedeleri denizatlarından olan iki tay vardı ki hiçbir at onların yanına yaklaşamazdı. Bir gün at bakıcısı, at sürüsünü deniz kıyısına götürmüş, kendi de bir kenarda uzanmış, onları seyrediyormuş. Aniden denizden iki atın çıktığını, sürüdeki iki kısrakla çiftleştğini görmüş.

Ali Kişi, o iki kısrakı sürekli gözetlemiş. Sonunda iki kısrak, yavrularını doğurmuş. Ali, bu tayları çok seviyor ve bunların dünyanın en iyi atları olacaklarına inanıyordu. Bu nedenle de Hasan Han'ın, misafiri-ne at hediye etmek istediğini duyunca kendi kendine dedi ki, “Neden sürüyü otlağa götürmeyeyim? Sürüde bunlardan daha iyi at bulunmaz ki!”

Ali Kişi, sürüyü otlağa bıraktı ve iki tayı alarak Han'ın sarayına geldi. Hasan Paşa, atları seçmek için gülerek saraydan dışarı çıktı. Ancak ortada iki çelimsiz ve sıska taydan başka bir at görmeyince:

“Hasan Han,” dedi, “hediye etmek istediğin atlar bunlar mı? Bende bu sıpalardan çok var. Senin çok iyi atlarının olduğunu duymuştum. En iyi atların bunlar-sa kim bilir diğerleri nasıldır?”

Hasan Han, bunu duyunca kan beynine sıçradı. Dünya gözlerinde karardı. Ali Kişi'ye bağırdı:

"Be adam, ben sana atları otlağa bırakma dedim mi?"

Ali Kişi:

"Han'ın canı sağ olsun," dedi, "sen de biliyorsun ki ben saçlarımı at sürüsü içinde ağarttım ve çok usta bir atçım. Senin sürünün içindeki en iyi atlar bunlar. Bunlardan daha iyisi yok."

Hasan Han, Ali Kişi'nin bu küstahlığına daha da öfkeleni ve hemen emir verdi:

"Cellat! Hemen bu küstah adamın gözlerini çıkar!"

Ali Kişi, "Benim bir kusurum, günahım yok!" diye ne kadar yalvarıp yakardıysa da yararı olmadı. Cellat, hemen koşarak Ali'yi yakaladı ve gözlerini çıkardı.

Ali Kişi:

"Han, mademki beni dünyanın en büyük nimetinden ettin, öyleyse bu iki tayı bana ver," dedi.

Öfkesi daha dinmeyen Han bağırırış:

"Sıska sıpalarını da al hemen buradan defol git!"

Ali, iki tay ve oğlu Ruşen'le birlikte dağların ovaların yolunu tuttu. O, intikam peşindeydi. Kendisinin ve milyonlarca yurttaşının intikamı... Ama o güne kadar sabırlı olması gerekiyordu. Ali Kişi, oğlu ve iki tayı ile birlikte geceleri ve gündüzleri dağları, ovaları dolaştı durdu. Sonunda çok dönemeçli bir dağda kendine yer buldu. Burası Çenli Bel'di.¹

Ali Kişi, Ruşen'in de yardımıyla tayların eğitimi için çok çalıştı. Bir süre sonra öyle güçlü ve hızlı atlar oldular ki o güne kadar böylesi görölmüş değildi. Birinin adını Kırat koydular, diğerrinin ise Durat.

Rüzgâr hızıyla koşan Kırat üç aylık yolu neredeyse üç günde giderdi ve öyle güçlü ve savaşçıydı ki bir

¹ Azerbaycan Türkçesinde "Sisli Yamaç" anlamına gelir. (Ç.N.)

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

samed behrenği BU GELEN KÖROĞLU'DUR

destanların en güzeli köroğlu

tarihler boyu anadolu'nun çeşitli yörelerinde,
değişik destanlarla anlatılan yiğit köroğlu'nu
bu kez samed behrenği'den dinliyoruz.
kardeşliği, dayanışmayı, direnişi onun
kaleminden okuyacaksınız.

ISBN 978-975-07-1829-8

9 789750 718298